

สารสนเทศทางการพยาบาล

บรรจง พลไชย¹

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความหมายของสารสนเทศทางการพยาบาล ความสำคัญของสารสนเทศทางการพยาบาล คุณลักษณะของสารสนเทศทางการพยาบาล แหล่งสารสนเทศทางการพยาบาล ทรัพยากรสารสนเทศทางการพยาบาล และวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศทางการพยาบาล

คำสำคัญ : สารสนเทศทางการพยาบาล, สารสนเทศ

หัวเรื่อง : สารสนเทศ, สารสนเทศทางการพยาบาล

Information for Nursing

Banchong Phonchai

ABSTRACT

This article summarizes the meaning, significance, character, resources and materials of nursing information and objective to using nursing information.

Keywords : Information for Nursing, Information, Nursing Information

Subject Headings : Information, Nursing Information

บทนำ

วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยทั้งด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์ โดยพยาบาลจะต้องเป็นผู้ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ให้การรักษาพยาบาลตลอดจนการฟื้นฟูสภาพ เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี บุคลากรทางการพยาบาลเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานสาธารณสุข ซึ่งรับผิดชอบโดยตรงต่อการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชน การพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติการโดยใช้องค์ความรู้เป็นพื้นฐาน เป็นกระบวนการแก้ปัญหาชีวิต ให้บริการที่สนองความต้องการของผู้รับบริการ การพยาบาลที่ดีสำหรับผู้ป่วยจะช่วยให้ผู้ป่วยพ้นจากความทุกข์ทรมานจากโรคภัยไข้เจ็บ จึงต้องอาศัยพยาบาลที่มีความรู้ ความเข้าใจอย่างแท้จริงในโรคที่ผู้ป่วยกำลังประสบอยู่ พยาบาลผู้นั้นจึงจะสามารถช่วยเหลือให้ผู้ป่วยพ้นจากความเจ็บป่วยทรมานที่กำลังได้รับ ต้องเป็นพยาบาลที่ดี จึงจะมีความสามารถช่วยเหลือผู้ป่วยให้ได้รับความสุขสบาย (รัตนา ทองสวัสดิ์. 2552 : 2) พยาบาลในโลกปัจจุบันนี้เป็นพยาบาลที่อยู่ในโลกแห่งความเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วของเทคโนโลยีและการสื่อสาร พยาบาลจึงต้องระวังเรื่องที่จะทำให้เกิดการดูแลผู้ป่วยของพยาบาลอาจมีความบกพร่องเกิดขึ้นได้ ต้องใช้วิจารณญาณมาเป็นหลักในการให้การดูแลผู้ป่วยในขณะที่ให้การพยาบาล รวมทั้งการรักษาด้วยยาและวิธีการด้วยเทคนิคใหม่ ๆ ปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อพยาบาลทั้งสิ้น อาจทำให้การพยาบาลเกิดข้อบกพร่องขึ้นได้

ปัจจุบันได้มีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี นานาประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านข้อมูลข่าวสาร ทั้งด้านการผลิตและการเผยแพร่ด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามาก ก่อให้เกิดแนวทางการสื่อสารที่รวดเร็ว สมบูรณ์ ทันเวลา เก็บรวบรวมและจัดการได้ตามความต้องการ การเปลี่ยนแปลงที่กล่าวมานี้เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อวิชาชีพทุกวิชาชีพ รวมทั้งวิชาชีพพยาบาล (พวงรัตน์ บุญญานุกรณ์. 2544 : 124) วิชาชีพพยาบาลจะพัฒนาให้ทันความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และสามารถเผชิญกับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงเหล่านี้ได้หรือไม่ ขึ้นกับปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือ การมีข้อมูลและสารสนเทศที่มีคุณภาพ ความสมบูรณ์ และทันเวลาในการใช้งาน ซึ่งจะช่วยให้พยาบาลสามารถตัดสินใจ วางแผน แก้ปัญหาและนำไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วย และนำไปพัฒนาเป็นองค์ความรู้ต่อไป (วิณา จิระแพทย์. 2544 : 17) สารสนเทศที่จำเป็นต่อการพัฒนาองค์ความรู้แห่งวิชาชีพพยาบาลนั้น มีทั้งที่เป็นความรู้ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ การพยาบาล มนุษย์และสังคม ตลอดจนข้อมูลข่าวสาร แขนงวิชาต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะงาน และความจำเป็นในยุคข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดน ดังนั้นพยาบาลจึงควรมีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ รู้จักแหล่งสารสนเทศ วิธีการเข้าถึงสารสนเทศ เพื่อนำสารสนเทศมาพัฒนาความรู้ ความสามารถให้เกิดคุณภาพการพยาบาล อันเป็นผลดีต่อผู้ป่วย ผู้รับบริการด้านสุขภาพ ญาติผู้ป่วย และบุคคลทั่วไป

ความหมายของสารสนเทศ และสารสนเทศ ทางการพยาบาล

สารสนเทศ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษ Information ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง ที่ได้มีการบันทึกไว้ในสื่อที่สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นทราบได้ เพื่อนำสารสนเทศนั้นไปใช้ประโยชน์ตามต้องการ (เอี่ยมพร ทศนประสิทธิผล. 2542 : 11)

สารสนเทศ หมายถึง ความคิด ข้อเท็จจริง จินตนาการซึ่งได้มีการสื่อสาร จดบันทึก จัดพิมพ์ เผยแพร่ อาจเป็นการสื่อสารในลักษณะที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ (ดวงกมล อุ่นจิตติ. 2548 : 2)

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลแล้วด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง (นันทา วิทวุฒิศักดิ์. 2540 : 2)

สรุปได้ว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง ที่ได้มีการบันทึกไว้ในรูปของสื่อตีพิมพ์และไม่ตีพิมพ์ และมีการเผยแพร่เพื่อนำสารสนเทศนั้นไปใช้ประโยชน์ตามต้องการ

ส่วนคำว่า สารสนเทศทางการพยาบาล (Nursing Information) นั้นมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สารสนเทศทางการพยาบาล หมายถึง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือหรือกระบวนการในการรวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ จัดการ และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อ

นำไปใช้ประโยชน์ในศาสตร์ทางการพยาบาล (สุกัญญา ประจุศิลป์. 2550 : 5)

สารสนเทศทางการพยาบาล หมายถึง การนำความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์มาผสมผสานและประยุกต์ใช้ในปรากฏการณ์ทางการพยาบาล (รุจา ภูไพบูลย์. 2548 : 59)

สารสนเทศทางการพยาบาล หมายถึง การนำความรู้ทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สารสนเทศศาสตร์ และศาสตร์ทางการพยาบาล มาใช้ร่วมกันในการออกแบบและการจัดการข้อมูลสารสนเทศ และองค์ความรู้ในวิชาชีพการพยาบาล (วิณา จีระแพทย์. 2549 : 135)

ในบทความนี้ ผู้เขียนขอสรุปว่า สารสนเทศทางการพยาบาล หมายถึง การนำความรู้ทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สารสนเทศศาสตร์ และศาสตร์ทางการพยาบาล มาใช้ในการรวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ จัดการ และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ในวิชาชีพพยาบาล

ความสำคัญของสารสนเทศทางการพยาบาล

สารสนเทศทางการพยาบาล มีความสำคัญต่อวิชาชีพพยาบาล ดังนี้

1. ช่วยในการตัดสินใจ พยาบาลและบุคลากรที่มีสุขภาพ สามารถใช้สารสนเทศที่ผ่านการวิเคราะห์ และจัดเก็บอย่างเป็นระบบนำมาใช้ในการตัดสินใจในการปฏิบัติการพยาบาล

2. สารสนเทศช่วยในการพัฒนาคุณภาพการพยาบาล การใช้สารสนเทศที่มีอยู่ช่วยให้พยาบาลตัดสินใจได้ถูกต้อง ทำให้สามารถพัฒนาคุณภาพการพยาบาลได้อย่างดี
3. ช่วยพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่ พยาบาล โดยใช้การวิจัยทางการพยาบาลเป็นพื้นฐานสำคัญ ทำให้ได้ข้อค้นพบใหม่หรือองค์ความรู้ใหม่ทางการพยาบาล ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจ ส่งเสริมการปฏิบัติการพยาบาลดูแลผู้ป่วย
3. มีความครบถ้วน สารสนเทศที่มีคุณค่าจะต้องเป็นสารสนเทศที่มีข้อมูลครบถ้วน ไม่หดยาย ไม่ถูกบิดเบือนข้อมูล
4. ตรงกับความต้องการ สารสนเทศ ที่ดีต้องมีเนื้อหาตรงกับงานที่ต้องการใช้ มีรายละเอียดเหมาะสม กะทัดรัด ชัดเจน
5. มีความต่อเนื่อง สารสนเทศที่มีคุณค่า นั้นจะต้องมีการสะสมของข้อมูลอย่างต่อเนื่อง สามารถประสานเป็นเนื้อหาเดียวกัน ข้อมูลไม่กระจัดกระจาย
6. สามารถตรวจสอบได้ สารสนเทศที่ดี ต้องสามารถตรวจสอบข้อมูลได้ เพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือ ไม่เกิดผลเสียต่อผู้ที่นำสารสนเทศนั้นไปใช้ประโยชน์
7. มีลักษณะเชื่อถือได้ สารสนเทศจะเชื่อถือได้มากหรือน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับที่มาของสารสนเทศนั้นว่าเป็นแหล่งรับผิดชอบการผลิตหรือต้นกำเนิดสารสนเทศอย่างเป็นทางการหรือไม่ การรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล ไม่บิดเบือนความเป็นจริง และสามารถอ้างอิงแหล่งผลิตได้ (มาลี ล้าสกุล. 2549 : 9)
8. เข้าใจได้ง่าย ไม่ซับซ้อนยุ่งยาก ทำให้ผู้ใช้สารสนเทศไม่สับสน สามารถนำไปใช้ได้ทันที ไม่ต้องการตีความ

คุณลักษณะของสารสนเทศทางการพยาบาล

คุณลักษณะที่ดีของสารสนเทศทางการพยาบาลนั้น ผู้เขียนขอให้ทัศนะดังนี้

1. มีความถูกต้อง แม่นยำ บอกลักษณะความเป็นจริงที่เกิดขึ้น สารสนเทศมีความสมบูรณ์ สารสนเทศที่ถูกต้องให้คุณค่าในแง่ของความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ
2. ทันต่อการใช้งาน ทันเวลา ทันเหตุการณ์ มีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย สามารถนำมาใช้วางแผนตัดสินใจเลือกปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยได้ สารสนเทศที่ได้รับอย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ ย่อมมีคุณค่าในการใช้ประโยชน์

กลั่นกรอง ทำให้สารสนเทศนั้นผิดไป
จากความเป็นจริง

แหล่งสารสนเทศทางการพยาบาล

แหล่งสารสนเทศ หมายถึง สถานที่จัดหารวบรวมทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้บุคคลสามารถเข้าใช้บริการสารสนเทศเหล่านั้นได้ แหล่งสารสนเทศมีมากมายหลายรูปแบบที่ทำหน้าที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารสำหรับแหล่งสารสนเทศทางการพยาบาลนั้น ผู้เขียนขอแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน ได้แก่ ห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศ ศูนย์ข้อมูล พิพิธภัณฑสถาน เช่น ห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ศูนย์ข้อมูลสุขภาพผู้สูงอายุ
2. แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ ได้แก่ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน เช่น วัดโพธิ์ หรือวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ซึ่งเป็นแหล่งศึกษาวิทยาการการดูแลสุขภาพของประชาชน เป็นเสมือนมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย
3. แหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้รอบรู้ในสาขาต่าง ๆ นักวิจัย ผู้เชี่ยวชาญบางสาขาวิชาไม่มีผลงาน ในลักษณะของวัสดุสารสนเทศ ผู้ที่ต้องการสารสนเทศจากบุคคลเหล่านี้ ต้องไปพบปะ

สนทนา พูดคุย ขอคำปรึกษา ขอข้อเสนอแนะ หรือสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนโดยตรงจึงจะได้สารสนเทศที่ต้องการ เช่น แพทย์ นักวิจัย หมอตำแย หมอสมุนไพร หมอเป่า พิณ ปราชญ์ชาวบ้าน

ทรัพยากรสารสนเทศทางการพยาบาล

ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง วัสดุ หรือสื่อ ที่บันทึกวิชาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เรื่องราว จิตนาการ ความรู้ ความรู้สึกนึกคิด ประสบการณ์ของมนุษย์เอาไว้ด้วยภาษา สัญลักษณ์ หรือรหัสอื่น ๆ และใช้เป็นที่สำหรับเผยแพร่ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารนั้น ๆ ไปสู่บุคคล กลุ่มบุคคล มวลชน ทั่ว ๆ ไป (อำไพพรรณ ทัพเป็นไทย. 2549 : 27) ทรัพยากรสารสนเทศทางการพยาบาลนั้น ผู้เขียนขอแบ่งออกเป็นประเภทจำแนกตามวัสดุที่ใช้บันทึกไว้ ได้ดังต่อไปนี้

1. สารสนเทศในรูปสิ่งพิมพ์ (Printed Materials) ได้แก่ หนังสือ ตำรา (Textbooks) เช่น การบริหารการพยาบาล การพยาบาลเด็ก การพยาบาลผู้สูงอายุ การพยาบาลอาชีวอนามัยวารสาร (Periodicals) เช่น วารสารพยาบาล วารสารวิจัยทางการพยาบาล วารสารพยาบาลกองทัพบก พยาบาลสาร วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา วารสารพยาบาลสภากาชาดไทย วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ

สิ่งพิมพ์รัฐบาล (Government Publications) เช่น รายงานประจำปี สภาการพยาบาล รายงานประจำปีสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย

วิทยานิพนธ์ หรือปริญญาานิพนธ์ (Thesis or Dissertation) เช่น กิจกรรมการดูแลตนเองของมารดาวัยรุ่นในระยะคลอด ตามการรับรู้ของตนเองและพยาบาล วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รายงานการวิจัย (Research) เช่น การสร้างรูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยเบาหวานที่มีผลที่เท่าที่เข้ารักษาในโรงพยาบาลราชบุรี

หนังสืออ้างอิง (Reference Books) เช่น พจนานุกรมศัพท์แพทย์ พจนานุกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ คู่มือการพยาบาลเบื้องต้น รายงานประจำปี พ.ศ. 2552 สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย รายงานสถิติจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2549 สถิติสาธารณสุข พ.ศ. 2548 สารานุกรมสมุนไพรเล่ม 4 กกยาอีสาน ชีวิตและผลงานของศาสตราจารย์นายแพทย์เสม พริ้งพวงแก้ว

จุลสาร (Pamphlet) เช่น จุลสารโรงพยาบาลสระบุรี จุลสาร พอ. สว. จุลสารควบคุมโรค

2. สารสนเทศในรูปแบบสื่อโสตทัศน (Audio – Visual Materials) ได้แก่ รูปภาพ หุ่นจำลอง ของจริง ของตัวอย่าง เทปบันทึกเสียง วิดิทัศน์ ภาพยนตร์ เช่น รูปภาพกายวิภาคศาสตร์ของมนุษย์ โครงกระดูกของมนุษย์ ตัวอย่างเลือดและน้ำเหลือง วิดิทัศน์เรื่องการตรวจร่างกายเบื้องต้น

3. สารสนเทศในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Materials) ได้แก่ ซีดีรอม (CD-ROM) จานแม่เหล็ก (Diskette) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ฐานข้อมูล (Data bases) เช่น MEDLINE Pubmed LexisNexis

4. สารสนเทศในรูปแบบของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network) ได้แก่ อินเทอร์เน็ต (Internet) ซึ่งเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดใหญ่ครอบคลุมทั่วโลก สามารถเชื่อมโยงฐานข้อมูลนานาชาติจำนวนมากมาหาศาลเข้าด้วยกัน และสามารถค้นหาสารสนเทศในสาขาวิชาที่ต้องการได้ การใช้อินเทอร์เน็ต จึงเป็นการเข้าถึงสารสนเทศ (Information Access) โดยการค้นหาข้อมูลที่ต้องการจากคอมพิวเตอร์ที่กระจายอยู่บนเครือข่ายทั่วโลก เพื่อให้ได้สารสนเทศตามที่ต้องการ โดยใช้การค้นหาข้อมูลจาก World Wide Web (WWW) หรือใช้เครื่องจักรค้นหา (Search Engine) ที่ใช้บ่อย คือ Google.Com ตัวอย่าง WWW ทางด้านพยาบาลศาสตร์ ได้แก่

คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ <http://www.nurse.cmu.ac.th>

คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น <http://nu.kku.ac.th>

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย <http://www.nurse.chula.ac.th>

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย

นเรศวร <http://www.nu.ac.th>

กระทรวงสาธารณสุข

<http://www.moph.go.th>

นอกจากนี้แล้วยังอาจใช้ Social Networking ในการสืบค้นสารสนเทศได้อีกด้วย เช่น Facebook และ Twitter

วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศทางการแพทย์

วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศทางการแพทย์พยาบาลนั้น กุลยา ดันติผลาชีวะ (2540 : 42 – 50) ได้กล่าวว่า วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศของพยาบาล มีดังนี้

1. เพื่อการพัฒนาตนเองในด้านการปฏิบัติงาน โดยใช้สารสนเทศเป็นแหล่งอ้างอิงในการปฏิบัติการพยาบาลที่เหมาะสมสอดคล้องกับปัญหาความต้องการ สภาพแวดล้อมของผู้ป่วย ให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ผู้รับบริการ ให้ความเข้าใจโรคและสามารถดูแลตนเองทั้งที่อยู่ในโรงพยาบาลและที่ได้กลับบ้านไปแล้ว รวมทั้งดูแลตนเองและบุคคลในครอบครัว
2. เพื่อการศึกษาต่อเนื่องทั้งในและต่างประเทศ เช่น การศึกษาดูงาน การศึกษาต่อด้านการพยาบาลเฉพาะทาง การศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา

3. เพื่อเขียนผลงานทางวิชาการ เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ เช่น การเลื่อนระดับ และปรับตำแหน่งให้สูงขึ้น
4. เพื่อการวิจัยทางการแพทย์ เป็นการศึกษาปัญหาด้านการพยาบาลหรือการสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านการพยาบาล
5. เพื่อพัฒนาทักษะการใช้สารสนเทศของตนเองให้สอดคล้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล แลกเปลี่ยน หรือใช้สารสนเทศร่วมกัน อันส่งผลให้การทำงานวิจัยและบริการด้านการพยาบาลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการศึกษาของโสภี อุณรุท (2546 : 210) พบว่า พยาบาลมีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศ เพื่อพัฒนาทักษะการใช้สารสนเทศ เพราะว่าวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ให้บริการเฉพาะด้านเกี่ยวกับสุขภาพพลานามัย มีหน้าที่ดูแลรักษาฟื้นฟูสุขภาพ ส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยให้มีสุขภาพดี หลีกเลี่ยงความเจ็บป่วยและป้องกันความพิการ การปฏิบัติการพยาบาลจึงต้องอาศัยความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้นพยาบาลจึงจำเป็นต้องแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ให้ทันกับเหตุการณ์และวิทยาการที่ก้าวหน้าในยุคข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ

พรมแดน เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านการดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเกิดประสิทธิภาพและการศึกษาของสุภาพรณธรรมพิทยกุล (2543 : 128) ผลการศึกษา พบว่าพยาบาลส่วนมาก (ร้อยละ 99.87) มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ตนเอง เพื่อประกอบการปฏิบัติงาน และเพื่อติดตามความก้าวหน้าทางการแพทย์และการพยาบาล ทั้งนี้ เพราะบทบาทหน้าที่ของพยาบาลมีบทบาทในการให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชน ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของมนุษย์ ต้องปฏิบัติการพยาบาลด้วยความรู้ความชำนาญอย่างแท้จริง จึงต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับเหตุการณ์และวิทยาการที่ก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อให้การปฏิบัติการพยาบาลต่อผู้ป่วยที่มารับบริการให้ได้รับบริการที่มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

บทสรุป

เนื้อหาจากบทความที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ผู้เขียนขอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. สารสนเทศทางการแพทย์ หมายถึง การนำความรู้ทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สารสนเทศศาสตร์และศาสตร์ทางการแพทย์ มาใช้ในการรวบรวมจัดเก็บ วิเคราะห์ จัดการ และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในวิชาชีพพยาบาล
2. สารสนเทศทางการแพทย์ มีความสำคัญต่อวิชาชีพพยาบาล คือ

ช่วยในการตัดสินใจในการปฏิบัติการพยาบาล การบริหารทางการพยาบาล การวิจัยทางการแพทย์ การศึกษาทางการแพทย์ สารสนเทศช่วยในการพัฒนาคุณภาพการพยาบาล ช่วยพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่พยาบาล

3. คุณลักษณะที่ดีของสารสนเทศทางการแพทย์ มีดังนี้ คือ มีความถูกต้อง แม่นยำ ทันต่อการใช้ ทันเวลา ทันเหตุการณ์ มีความครบถ้วน ตรงกับความ ต้องการ มีความต่อเนื่อง สามารถตรวจสอบได้ เชื่อถือได้ เข้าใจได้ง่าย ไม่ซับซ้อนยุ่งยาก ไม่ทำให้ผู้ใช้สับสน สามารถนำไปใช้ได้ทันที
4. แหล่งสารสนเทศทางการแพทย์ ได้แก่ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ และแหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล
5. ทรัพยากรสารสนเทศทางการแพทย์ แบ่งได้เป็นสารสนเทศในรูปแบบสิ่งพิมพ์ สารสนเทศในรูปแบบสื่อทัศน สารสนเทศในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสารสนเทศในรูปแบบของเครือข่ายคอมพิวเตอร์
6. วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศของพยาบาล เพื่อพัฒนาตนเองในด้านการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อการศึกษาต่อเนื่องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อ

เขียนผลงานทางวิชาการ เพื่อ
ความก้าวหน้าในวิชาชีพ เพื่อการวิจัย
ทางการแพทย์ เพื่อพัฒนาทักษะการ
ใช้สารสนเทศของตนเอง และเพื่อ

ติดตามความก้าวหน้าทางการแพทย์
และการพยาบาล

บรรณานุกรม

- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2540). การพยาบาลกับเทคโนโลยีสารสนเทศ. วารสารการศึกษาพยาบาล, 8 (2) , 42 – 50.
- ดวงกมล อุ่นจิตติ. (2548). สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เล็งเชียง.
- นันทา วิฑูฒิสักดิ์. (2540). สารนิเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ซี.ดี. บุ๊คส์ โตร์.
- พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์. (2546). ขุมปัญญาทางการแพทย์. กรุงเทพฯ: พระราม 4 ปริ้นติ้ง.
- มาลี ล้าสกุล. (2549). ระบบสารสนเทศ ใน เอกสารการสอนชุดวิชา สารสนเทศและการวิจัยทางการแพทย์
หน่วยที่ 1 – 5. (หน้า 1 – 42). พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รัตนา ทองสวัสดิ์. (2552). วิชาชีพพยาบาล : หลักการและแนวโน้ม. เชียงใหม่: ธนบรรณการพิมพ์.
- รุจา ภูโพนธ์. (2548). เทคโนโลยีสารสนเทศในระบบบริการสุขภาพ ใน เอกสารการสอนชุดวิชา ประสบการณ์
วิชาชีพการพยาบาล หน่วยที่ 1 – 8. (หน้า 55 – 87). นนทบุรี: มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วีณา จีระแพทย์. (2549). ระบบสารสนเทศทางการแพทย์ ใน เอกสารการสอนชุดวิชา สารสนเทศและการวิจัยทางการแพทย์
พยาบาล หน่วยที่ 1 – 5. (หน้า 131 – 173). พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วีณา จีระแพทย์. (2544) สารสนเทศทางการแพทย์และทางสุขภาพ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา ประจุศิลป์. (2550). สารสนเทศทางการแพทย์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพรณ สรรพพิทยากุล. (2543). การใช้สารสนเทศด้านการพยาบาลของพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โสภี อุณรุท. (2546). การใช้สารสนเทศของพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- อำไพวรรณ ทัพเป็นไทย. (2549). การเขียนรายงานและการใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เอี่ยมพร ทັນประสิทธิ์ผล. (2542). สารนิเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.